

Μόνο πολιτική η λύση για το χρέος

του Γιώργου Δελάστικ

Δεν περνάει εβδομάδα που να μη βρεθεί στο στόχαστρο των κερδοσκόπων κάποια χώρα - μέλος της Ευρωζώνης. “Οι ανησυχίες για την Ιταλία ρίχνουν λάδι στη φωτιά της κρίσης της Ευρωζώνης” ήταν π.χ. ο κεντρικός πρωτοσέλιδος τίτλος των “Φαϊνάνσιαλ Τάιμς” του Λονδίνου. “Οι αποδόσεις των ομολόγων στο ανώτερο σημείο 9 ετών εν μέσω φόβων μετάδοσης της κρίσης” πρόσθετε ο υπότιτλος. Η προβολή του θέματος από τη βρετανική εφημερίδα δεν ήταν αβάσιμη.

Το επιτόκιο του 5,27% για τα ιταλικά ομόλογα δεκαετούς διάρκειας είναι όντως το υψηλότερο από τότε που εισήχθη το ευρώ. Εμφανής είναι η ομοιότητά του με τα αντίστοιχα ελληνικά επιτόκια πέρυσι, στις αρχές του 2010. Το ιταλικό δημόσιο χρέος ανέρχεται ήδη στο 120% του ΑΕΠ της χώρας, πράγμα που σημαίνει ότι είναι τεράστιο σε απόλυτους αριθμούς - για την ακρίβεια ξεπερνά το... 1,8 τρισεκατομμύρια ευρώ! Σαν να μην έφτανε αυτό, μέσα στην επόμενη πενταετία λήγουν ιταλικά κρατικά ομόλογα του ιλιγγιώδους ύψους των 900 δισεκατομμυρίων ευρώ! Δεν είναι και τόσο εύκολο να βρεθούν αυτά τα τεράστια ποσά, όσο και αν το μεγαλύτερο μέρος του ιταλικού δημόσιου χρέους βρίσκεται στα χέρια των ιταλικών τραπεζών.

Εμείς στην Ελλάδα ζούμε. Τα δικά μας προβλήματα αντιμετωπίζουμε πρωτίστως. Στην ολέθρια δυστυχία

που βυθίζεται η χώρα μας υπό το καθεστώς του Μνημονίου επικεντρώνονται φυσιολογικά οι συζητήσεις μας. Τα κακά του δικού μας διεφθαρμένου πολιτικοοικονομικού συστήματος προσπαθούμε να θεραπεύσουμε. Είναι όμως εξόφθαλμο ότι το πρόβλημα του δημόσιου χρέους είναι πενευρωπαϊκό και όχι ελληνικό.

Στις αρχές της περασμένης εβδομάδας η Moody's πέταξε στα “σκουπίδια” τα κρατικά ομόλογα της Πορτογαλίας, η οποία πλέον θεωρείται βέβαιο ότι θα χρειαστεί και δεύτερο Μνημόνιο. Πολλοί -αν όχι όλοι- ειδικοί προεξοφλούν ότι την ίδια τύχη θα έχει και η Ιρλανδία, τα κρατικά ομόλογα της οποίας βρίσκονται στο τελευταίο σκαλοπάτι πριν από την κατηγορία των “σκουπιδιών”. Στο μεταξύ όλοι περιμένουν την εκδήλωση της επίθεσης κατά της Ισπανίας.

Σε κάθε χώρα υπάρχουν τοπικές αιτίες και δικαιολογίες, όπως και ερμηνείες, για την κρίση. Παράλληλα, όπως και στην Ελλάδα, είναι πανθολογούμενη η καθολική αποτυχία του πρώτου Μνημονίου (αν υποθεθεί φυσικά ότι είχε στόχο τη βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας, πράγμα για το οποίο εμείς προσωπικά αμφιβάλουμε εντονότατα, αλλά αυτή είναι άλλη ιστορία), προεξοφλείται ήδη η αποτυχία των Μνημονίων στην Ιρλανδία και την Πορτογαλία.

Είναι προφανές ότι τόσο η ταυτόχρονη εκδήλωση δημοσιονομικών κρίσεων σε τουλάχιστον πέντε χώρες της Ευρωζώνης, για δήθεν τοπικές αιτίες όσο και η αποτυχία, υλοποιηθείσα ή προεξοφλούμενη, και των τριών Μνημονίων που μέχρι στιγμής έχουν επιβληθεί υποδηλώνουν δύο πράγματα: Πρώτον, την ύπαρξη γενικότερων πανευρωπαϊκών αιτιών της κρίσης. Δεύτερον, τον αποτυχημένο εξαρχής χαρακτήρα της πολιτικής που υπαγορεύουν τα Μνημόνια.

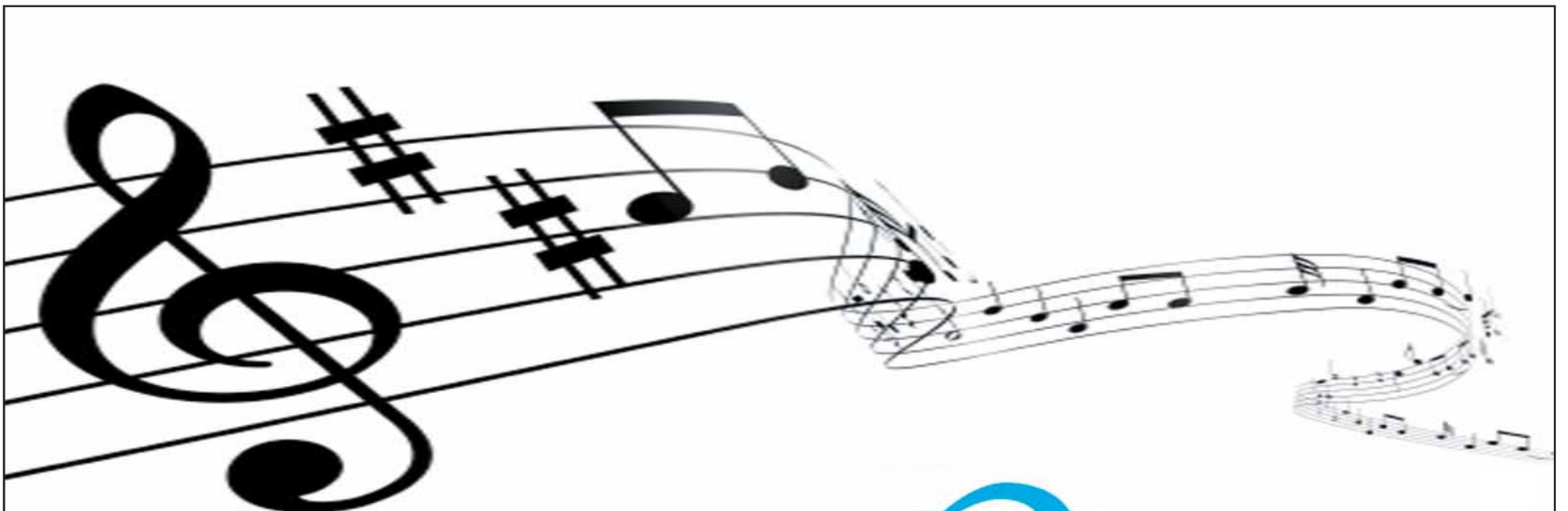
Αυτά τα δύο συμπεράσματα όμως καθορίζουν ένα εντελώς διαφορετικό πλαίσιο επίλυσης του προβλήματος του δημόσιου χρέους. Αφενός απαιτούν πανευρωπαϊκή λύση. Δεν αρκούν κατά κανέναν τρόπο οι μεμονωμένες εθνικές προσπάθειες της κάθε χώρας να διορθώσει τα δικά της κακώς κείμενα. Αυτό είναι γενικά αναγκαίο, σε καμιά όμως περίπτωση δεν είναι ικανό να παράσχει τη διέξοδο από την κρίση.

Αφετέρου η αποτυχία των Μνημονίων δικαιώνει τους προοδευτικούς οικονομολόγους του συστήματος, μεταξύ των οποίων και πολλοί νομπελίστες, οι οποίοι από την αρχή τόνιζαν ότι η εξοντωτική λιτότητα εν μέσω κρίσης οδηγεί αναπότρεπτα σε βαθύτερη ύφεση, φτώχεια και πληθυσμού, έκρηξη της ανεργίας και στραγγαλισμό σχεδόν κάθε παραγωγικής και αναπτυξιακής δραστηριότητας. Η τέ-

λεια δηλαδή “συνταγή καταστροφής”, η οποία καθιστά αδύνατη την εξεύρεση πόρων για την έναρξη αποπληρωμής του χρέους και δυσχεραίνει τα μέγιστα την επίτευξη βελτίωσης της δημοσιονομικής κατάστασης, αφού οδηγεί ταχύτατα στην αντικειμενική κατάρρευση των εσόδων του κράτους και στην εγκαθίδρυση εχθρικών σχέσεων ανάμεσα στην κυβέρνηση και τον λαό.

Φταίει η πολιτική όχι μόνο οι θεσμοί

ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΝ κάποιοι ως λύση τον διορισμό στην ΕΕ ενός υπουργού Οικονομικών (Γερμανού, προφανώς!) προκειμένου να καθορίζεται η οικονομική πολιτική όλων των κρατών της Ευρωζώνης από το Βερολίνο, χωρίς κανέναν εθνικό έλεγχο. Κάποιοι άλλοι προκρίνουν ως διέξοδο από την κρίση την ταχύτερη και στενότερη πολιτική ενοποίηση της ΕΕ. Κανείς δεν μπορεί να υποτιμήσει τα προβλήματα που γεννά η δομή του ευρώ ή η αδυναμία εφαρμογής ενιαίας οικονομικής πολιτικής σε ριζικά διαφορετικές χώρες. Το πρόβλημα της κρίσης της ΕΕ σήμερα όμως δεν είναι θεσμικό πρωτίστως. Είναι ζήτημα ασκούμενης πολιτικής. Οι χώρες δαπάνησαν τρομακτικά ποσά για να σώσουν τις τράπεζες και τώρα “γδέρνουν” οι κυβερνήσεις τον κοσμάκη για να τα μαζέψουν. Αυτό είναι που πρέπει να αλλάξει πρώτα πρώτα.

zmm

Ο μελωδικός σταθμός

T: 9564 6400

F: 9564 5488

Level 1A

503-507 Marrickville Rd

Dulwich Hill NSW 2203

1665 AM

99.3 FM

Sydney

Wollongong

www.zmm.com.au